

Herudover anbefaler arbejdsgruppen at behandle udlændinge, der er udvist ved dom, efter de samme regler som udlændinge på såkaldt tålt ophold, jf. afsnit 3.

2.3. Ny konsekvent procedure for udsendelse af afviste asylansøgere

Den foreslåede nye konsekvente procedure for udsendelse af afviste asylansøgere indebærer, at de udsendelsesfremmende foranstaltninger stiger i intensitet, jo længere henne i udsendelsesfasen, udlændingen befinder sig. Proceduren består bl.a. af følgende elementer: Intensiveret rådgivning om og indskærpelse af udrejsepligten; mulighed for at modtage 3.000 kr. til genetablering i hjemlandet, hvis udlændingen aktivt medvirker til udrejsen og rent faktisk udrejser; fratagelse af kontante ydelser (madkasseordningen), hvis udlændingen ikke medvirker til udrejsen; overflytning til Center Sandholm, der skal fungere som et pengeløst center for denne persongruppe med meldepligt, indhegning og adgangskontrol. De nævnte tiltag understøttes af en øget adgang til frihedsberøvelse. De enkelte elementer beskrives nedenfor.

Den foreslåede nye procedure for udsendelse af afviste asylansøgere vil finde anvendelse over for alle udlændinge, der har fået endeligt afslag på en ansøgning om asyl og er i reel udsendelsesposition, dvs. hvor der ikke er meddelt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen i forbindelse med en ansøgning om opholdstilladelse på andet grundlag eller en anmodning om genoptagelse af asylsagen, og som ikke ønsker at medvirke til udrejsen.

I de tilfælde, hvor der er generelle hindringer for udsendelse af udlændingen til dennes hjemland eller tidligere opholdsland – dvs. hindringer, der ikke relaterer sig til udlændingens egne forhold, f.eks. at hjemlandet nægter at tilbagetage egne statsborgere – og hvor politiet ikke kan anvise udlændingen en frivillig hjemrejserute, vil den foreslåede nye procedure for udsendelse af afviste asylansøgere ikke finde anvendelse. Når de generelle udsendelseshindringer ophører, eller politiet bliver i stand til at anvise udlændingen en frivillig hjemrejserute, vil den foreslåede nye procedure skulle anvendes, såfremt udlændingen ikke herefter medvirker til udrejsen.

2.3.1. Intensiveret rådgivning om udrejsepligten og udsendelsesproceduren samt støttemulighed ved medvirken til hurtig udrejse

Arbejdsgruppen finder, at den vejledning, som asylansøgere i dag modtager i den indledende fase af asylsagsbehandlingen om eventuel hjemrejse, som

udgangspunkt er tilstrækkelig. Vejledningen omfatter udover oplysning om rettigheder og pligter som asylansøger og myndighedernes rolle i sagsbehandlingen også oplysning om pligten til at udrejse ved endeligt afslag på asylansøgningen. Vejledningen sker fortrinsvis i form af udlevering af brochurer, fremvisning af videofilm og afholdelse af informationsmøder.

Arbejdsgruppen finder derimod, at der fra myndighedernes side bør sættes ind med målrettet vejledning over for asylansøgere om udrejsepligten og udsendelsesproceduren, når Udlændingestyrelsens afslag på en ansøgning om asyl foreligger.

Er sagen behandlet af Udlændingestyrelsen i normalprocedure, dvs. med automatisk påklage til Flygtningenævnet, foreslås det, at udlændingen af Udlændingestyrelsen informeres om, at sagsbehandlingen af ansøgningen om asyl nu kan resultere i, at den pågældende skal udrejse af Danmark. Det foreslås, at udlændingen i forbindelse med Udlændingestyrelsens afgørelse modtager en kort og klart formuleret skriftlig vejledning om udsendelsesproceduren på udlændingens eget sprog eller et sprog, udlændingen forstår, således at udlændingen selv kan sætte sig ind i proceduren og forberede sig på en eventuel udrejse af landet på et senere tidspunkt.

Er sagen afgjort af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 1 (åbenbart grundløsproceduren), skal konsekvenserne af Udlændingestyrelsens afslag på ansøgningen om asyl – nemlig at den pågældende straks skal udrejse af landet, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 1. pkt. – fremhæves over for udlændingen.

Når udlændingen er meddelt endeligt afslag på en ansøgning om asyl og pålagt at udrejse, foretager politiet udrejsekontrol. Arbejdsgruppen foreslår, at rådgivningsindsatsen ved politiets udrejsekontrol intensiveres yderligere. Konstaterer politiet således ved udrejsekontrollen, at udlændingen ikke er udrejst, skal politiet under en indgående, personlig samtale med den pågældende rådgive om udsendelsesproceduren.

Ved samtalen skal politiet indskærpe udrejsepligten og tilbyde praktisk bistand til planlægning af udrejsen. Politiet skal endvidere orientere om konsekvenserne af ikke at medvirke til udrejsen: anvendelse af madkasseordningen, overflytning til Center Sandholm, pålæggelse af meldepligt og eventuelt frihedsberøvelse, jf. nærmere afsnit 2.3.2. – 2.3.5.

Arbejdsgruppen har endvidere foreslået, at en afvist asylansøger, der måtte ønske det – under forudsætning af, at dette ikke sinker politiets arbejde – skal kunne bede om, at en medarbejder fra indkvarteringsstedet deltager i den personlige samtale med politiet. Det er